

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om kunskapsprov, behörighet AM;

TSFS 2009:13

Utkom från trycket
den 25 mars 2009

beslutade den 19 mars 2009.

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 8 kap. 5 § körkortsförordningen (1998:980) och beslutar följande allmänna råd.

VÄGTRAFIK

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter gäller kunskapsprov för körkort med behörighet AM som avläggs vid Vägverket.

2 § Kunskapsprovet ska säkerställa att sökanden har de kunskaper som krävs för att köra det slag av fordon som provet avser. De utbildningsmål som anges i den kursplan som fastställts av Transportstyrelsen ska därför ligga till grund för innehållet i och bedömningen av provet.

2 kap. Avgifter

1 § Av förordningen (2001:652) om avgifter inom vägtrafikområdet framgår att Vägverket ska ta ut avgifter för prov. Avgifterna ska betalas till ett av Vägverket anvisat konto.

Avgifterna för provet ska betalas även om prov inte har avlagts på grund av att

1. det har förelegat hinder för prov enligt 3 kap. 11 §, eller
2. provtiden har avbeställts senare än 24 timmar före provtiden. Detta gäller dock inte om sökanden kan visa att han eller hon har uteblivit från provet på grund av sjukdom eller annan liknande omständighet.

2 § Om sökanden tidigare har påförts en avgift som avser körkort, taxi-förarlegitimation, yrkeskompetensbevis eller yrkeskunnande enligt avsnitt 1, 1, 3 och 4 och avsnitt 2 i bilagan till förordningen (2001:652) om avgifter inom vägtrafikområdet, får ett nytt prov vid Vägverket avläggas först när avgiften har betalats.

3 kap. Kunskapsprov

1 § Den sökande ska ha de kunskaper och insikter som krävs för att förstå hur man kör i trafik på en för miljön och trafiksäkerheten acceptabel nivå. Sådana kunskaper och insikter ska omfatta de regler som gäller för förare och fordon samt vad som gäller i olika trafikmiljöer och trafiksituationer, samspelet med andra trafikanter och personliga förutsättningar.

2 § Frågorna i kunskapsprovet fördelas på fem områden:

1. fordonskännedom/manövrering,
2. miljö,
3. trafiksäkerhet,
4. trafikregler, och
5. personliga förutsättningar.

3 § Kunskapsprovet består av 65 frågor. Därutöver finns i provet 5 frågor för utvärdering (testfrågor). Svaren på testfrågorna ska inte räknas in i resultatet.

För godkänt resultat på provet krävs att sökanden uppnår minst 52 rätta svar.

4 § Tiden för ett skriftligt prov ska vara högst 50 minuter.

5 § Ansökan om att få avlägga ett muntligt prov ska göras hos Vägverket före beställningen av tid för provet på en blankett som Vägverket har fastställt.

6 § Ett prov ska vara muntligt om sökanden styrker påtagliga läs- och skrivsvårigheter eller är allvarligt hörsel- eller talskadad. Vägverket ska vid behov anlita tolk.

Ett prov ska även vara muntligt om sökanden inte kan läsa det svenska språket. Vid sådant prov ska Vägverket vid behov anlita tolk.

Om tolk inte kan anskaffas på den ort där sökanden avser att avlägga provet ska provet förläggas till en ort där tolk finns att tillgå.

7 § Tiden för ett muntligt prov ska vara högst 90 minuter.

8 § Ansökan om att få förlängd provtid ska göras hos Vägverket före beställningen av tid för provet på en blankett som Vägverket har fastställt.

9 § Tiden för kunskapsprovet kan förlängas med 50 % av provtiden om det finns särskilda skäl.

10 § Tillgodoräknande att ett godkänt kunskapsprov får inte göras om mer än ett år har förflutit från dagen för provet.

Hinder för kunskapsprov

11 § Följande omständigheter utgör hinder för kunskapsprov.

1. Sökanden inställer sig inte på meddelad tid för provet.
2. Sökandens identitet kan inte fastställas enligt 2 kap. Vägverkets föreskrifter (VVFS 2008:175) om förarprov, gemensamma bestämmelser.
3. Sökanden kan vid provtillfället inte genom intyg styrka permanent bosättning i Sverige eller studier här i minst sex månader. Intyget får vid provtillfället inte vara äldre än tre månader. Formulär för intyg tillhandahålls av Vägverket. Något intyg behövs dock inte om sökanden är folkbokförd i Sverige sedan minst 185 dagar.
4. Sökanden kan vid provtillfället inte intyga att han eller hon inte innehar körkort som har utfärdats i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
5. Sökanden har inte lämnat en ansökan om utfärdande av körkort enligt Vägverkets föreskrifter (VVFS 2005:105) om ansökan om utfärdande och förnyelse av körkort genom elektronisk överföring.
6. Sökanden bör på grund av annan omständighet inte genomgå prov.

Allmänna råd

Handling som sökanden åberopar för att styrka permanent bosättning eller studier bör vara skriven på svenska språket.

Exempel på omständighet som innebär att sökanden inte bör genomgå prov kan vara att sökanden förgriper sig med våld eller hot om våld mot förarprövaren eller annan befattningshavare vid Vägverket, använder otillåtna hjälpmedel vid kunskapsprovet, uppträder bråkigt eller störande vid provet så att detta inte kan genomföras på föreskrivet sätt.

12 § Om hinder för prov föreligger ska sökanden meddelas detta genom ett skriftligt beslut.

Innehåll i kunskapsprovet

Manövrering, fordon och miljö

13 § Kunskapsprovet omfattar momentet *manövrering, fordon och miljö* och innehåller frågor om

1. särskilda bestämmelser, såsom vilka handlingar som ska medföras under färd och säkerhetsfaktorer som rör fordonet och passagerare,
2. säkerhetsfaktorer som har samband med fordonets last,
3. miljöaspekter på fordonets användning, såsom frågor om låg bränsleförbrukning, begränsning av avgasutsläpp, buller och lämplig användning av ljudsignal,
4. egenskaper och utrustning som har betydelse för trafiksäkerheten, såsom de vanligaste felen, särskilt på styr- och bromssystem, fjädring/stötdämpare, däck, belysning, körriktningssystem, reflexanordningar, backspeglar, signal, nödstoppreglage, oljenivå, lager, kraftöverföring och

avgassystem, frågor om fordonets säkerhetsutrustning samt personlig skyddsutrustning, och

5. andra vägtrafikanter, såsom mopedförarens synbarhet för andra vägtrafikanter och andra risker som är förknippade med att köra vissa fordonstyper, såsom begränsade siktmöjligheter för förarna.

Körning i olika trafikmiljöer

14 § Kunskapsprovet omfattar momentet *körning i olika trafikmiljöer* och innehåller frågor om

1. vägtrafikbestämmelser, såsom väjningsplikt, hastighetsbegränsningar, vägmärken, vägmarkeringar och signaler,

2. vägen, såsom principerna för hur och varför man håller ett säkert avstånd mellan fordon samt bromssträckor och väghållning vid olika väder- och vägförhållanden,

3. andra vägtrafikanter, såsom de mest utsatta kategorierna av trafikanter, t.ex. barn, fotgängare, cyklister och personer med funktionshinder, och

4. särskilda bestämmelser, såsom regler för hur föraren ska handla vid en olycka och vilka åtgärder man kan vidta.

Resande med moped i speciella sammanhang

15 § Kunskapsprovet omfattar momentet *resande med moped i speciella sammanhang* och innehåller frågor om

1. föraren, såsom reaktionstid och förmåga att fatta beslut, hur alkohol, andra droger, mediciner, sjukdom, psykiskt tillstånd, stress och trötthet påverkar människan samt hastighetens inverkan på riskerna, och

2. vägen, såsom riskfaktorer förknippade med körning vid olika vägförhållanden och särskilt hur riskerna kan ändras till följd av vädret och tiden på dygnet, olika vägtypers egenskaper och de krav som gäller vid körning på olika vägtyper samt säker körning i vägtunnlar.

Personliga förutsättningar och målsättningar i livet

16 § Kunskapsprovet omfattar momentet *personliga förutsättningar och målsättningar i livet* och innehåller frågor om

1. föraren, såsom betydelsen av uppmärksamhet och samspel med, samt attityder till, andra vägtrafikanter, uppfattnings- och omdömesförmåga samt gruppträck och impulsiva handlingar, och

2. andra vägtrafikanter, såsom riskfaktorer som är förknippade med såväl egen som andra trafikanters bristande erfarenhet.

4 kap. Bedömning av kunskapsprov

1 § För godkänt kunskapsprov krävs att den sökande bedöms ha de kunskaper som anges som mål i kursplanen enligt Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2009:12) om utbildning av förare för behörighet AM.

5 kap. Undantag

1 § Undantag från dessa föreskrifter prövas av Transportstyrelsen.

Denna författning träder i kraft den 1 oktober 2009.

På Transportstyrelsens vägnar

STAFFAN WIDLERT

Maria Åkerlund
(Vägförmyndigheten)